

EVALUATIE VAN RTG 1

Het perspectief van de sprekers

ABSTRACT

Houten Anders! hield op eigen initiatief een korte enquête over de eerste digitale inspraakavond in het kader van de Ruimtelijke Koers. Wij wilden vooral weten in hoeverre sprekers zich voldoende in contact voelen staan met de politici tijdens deze avond. Hoewel we op dat punt geen heldere antwoorden kunnen geven, bieden we met dit onderzoek wel een basis voor een goed evaluerend gesprek met de gemeenteraad.

Publieksversie

Voorwoord

Houten Anders! heeft eerder al laten weten, dat zij de wijze waarop insprekavonden in het kader van de Ruimtelijke Koers doorgaan, niet vindt passen bij de omvang en impact van het proces. Wij zijn niet per se tegen digitale insprekavonden, maar die moet je anders organiseren.

Dit is een belangrijk punt geweest. Wij zijn er namelijk van overtuigd dat zulke grote keuzes als de Ruimtelijke Koers een goed gesprek verdienen en wij vragen ons oprecht af of wij het goede gesprek kunnen voeren via een MS Teamsvergadering zoals wij de afgelopen donderdag zagen.

Experiment

Op een bepaald moment is deze opzet 'een experiment' genoemd. Wij zijn van mening dat bij een experiment een goede evaluatie hoort. Alleen dan weet je of het experiment geslaagd is. Voor zo'n evaluatie moeten we vooraf heldere kaders afspreken. Dat roepen we in de gemeenteraad ook altijd en dan is de gemeenteraad meestal eensgezind. We vinden het jammer dat dit nu niet zo is.

Als wij daar vooraf in de gemeenteraad een goede inhoudelijke discussie over zouden hebben gevoerd, dan zou een evaluatie met de sprekers vast een plaats hebben gekregen in het proces. Aangezien wij onze mening over digitaal vergaderen graag wilden onderzoeken en input wilden hebben voor de evaluatie die de gemeenteraad nog houdt, hebben wij zelf een enquête uitgegeven en gedeeld met de sprekers en de raadsleden.

Transparant

Wij hebben de sprekers beloofd hun input met de gehele gemeenteraad te delen en daarom hebben wij ons verslag gedeeld met de raads- en commissieleden. Het verslag bevat geen standpunt van Houten Anders! over de Ruimtelijke Koers en is alleen geschreven met het doel input te leveren op de evaluatie van de eerste digitale insprekavond. Een publieksversie vindt u hieronder.

Onze conclusies:

- De avond was te lang en dit heeft de inbreng van sprekers beïnvloed.
- Er hebben mensen niet ingesproken, omdat het te lang duurde.
- Sprekers zijn niet onverdeeld positief (of negatief) over het optreden van raadsleden.
- Technische ondersteuning alleen is onvoldoende voor een inclusief proces.
- Om elkaar te kunnen begrijpen, moet je elkaar kunnen zien.
- Sprekers verliezen overzicht, zij weten niet tegen wie zij praten.
- Wie eerder al eens insprak, ervaart de online inspraakavond niet als een oplossing.

Ik reken erop dat deze conclusies onderdeel zullen zijn van de evaluatie die de gemeenteraad n.a.v. van de inspraakavond zal hebben.

Met vriendelijke groet,

Wayne Wilson

Raadslid van Houten Anders!

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
Opzet	3
Methode en onderzoeksvragen	3
Algemene vragen.....	4
De vorm	5
Het gesprek	5
Toelichting	5
Resultaten en discussie	6
Vorm	6
Vorm per ronde	6
Vorm en technische ondersteuning	7
Vorm en ervaring.....	8
Het gesprek	9
Gesprek per ronde.....	10
Gesprek en technische ondersteuning.....	11
Gesprek en ervaring	12
Slotopmerkingen t.a.v. aanwezigheid	12
Conclusie	13

Opzet

De online enquête is gehouden met behulp van MS Forms en uitsluitend verstuurd aan de mensen die op het aanmeldingsformulier per e-mail bereikbaar waren. Alle 36 aangeschreven insprekers hebben van ons op zaterdagavond om 22:32 uur een e-mail ontvangen, waarin zij zijn verzocht om de enquête in te vullen. Daar kregen zij tot maandagmiddag om 16:00 uur de tijd voor.

Er hebben 20 insprekers gereageerd, dat is een respons van 56 procent.

In de e-mail hebben wij nadrukkelijk aangegeven dat wij de insprekers telefonisch wilden helpen met invullen als dat gewenst zou zijn. Hier is 0 keer gebruik van gemaakt.

Wij hebben de insprekers niet gevraagd naar hun persoonsgegevens. Wel zijn zij allen gevraagd om aan te geven voor welke ronde zij in eerste instantie gepland stonden. Dit maakt de enquête enerzijds anoniem en anderzijds tóch controleerbaar. Als alle insprekers zich netjes aan het verzoek houden om de enquête 1 keer in te vullen, kun je niet over de 100 procent komen.

	Ronde 1	Ronde 2	Ronde 3	Ronde 4
<i>Aangeschreven</i>	9	9	11	7
<i>Gereageerd</i>	6	4	8	2
<i>Respons-%</i>	66 %	44 %	73 %	29 %

Door intensieve controle van de tijdstippen en geschreven toelichtingen op antwoorden, is respondent 7 uit de enquête verwijderd. Deze respondent heeft de enquête zondagochtend om 03:32 uur ingevuld én om 03:34 uur werden exact dezelfde gegevens nogmaals geüpload, dit keer met een toelichting. Het is onwaarschijnlijk dat dit twee verschillende mensen zijn geweest.

De enquête begon met een paar ‘algemene vragen’ en was verder opgedeeld in twee belangrijke delen: ‘de vorm’ en ‘het gesprek’. In die volgorde worden de uitkomsten ook gerapporteerd. Hieronder een korte toelichting op de 3 verschillende onderdelen van de enquête.

Methoden en onderzoeksvragen

Buiten de algemene vragen om, zijn alle vragen gesteld in de vorm van een stelling. De insprekers konden aangeven in welke mate zij de stelling WAAR of NIET WAAR vonden.

1 ster is de hele enquête NIET WAAR geweest, 4 sterren zijn telkens WAAR geweest. Daarmee werden vergissingen voorkomen. Tussentijdse sterren konden worden geïnterpreteerd als ‘een beetje waar’ of ‘een beetje niet waar’. De stellingen waren niet verplicht om in te vullen. Toch hebben 18 respondenten alle stellingen ingevuld.

Als iemand een stelling beslist ‘niet waar’ zou vinden, dan zag het er zo uit:

5. Ik had genoeg informatie om de avond goed voor te bereiden.

Niet waar ★ ☆ ☆ ☆ Waar

En wie een stelling ‘waar’ zou vinden, koos vier sterren en dat zag er als volgt uit:

8. Een online insprekavond is een prima oplossing.

Niet waar ★ ★ ★ ★ Waar

Voordeel van deze systematiek is dat de insprekers werden gedwongen een keuzes te maken tussen WAAR of NIET WAAR. Een nadeel is een kleine vertekening van het beeld. Een score van 2,4 lijkt op een schaal van 1 tot 4 redelijk positief, maar het getal toont aan dat men gemiddeld een stelling met 'NIET WAAR' heeft beoordeeld. Het midden ligt tussen 2,0 en 3,0 in en wordt niet gemeten.

Gemiddelde scores tussen 2,0 en 3,0 worden dan ook met 'X' gerapporteerd. De insprekers zijn kennelijk verdeeld op dat punt.

Als een score gemiddeld onder de 2,0 kwam, dan rapporteren wij 'NIET WAAR'.

Als een score gemiddeld boven de 3,0 kwam, dan rapporteren wij 'WAAR'.

Wij vergelijken de gemiddelde resultaten per ronde:

- In hoeverre vonden de insprekers de avond te lang en tast dit de ervaren kwaliteit van de inspreekavond aan?

Wij vergelijken de gemiddelde resultaten per groep met en zonder technische ondersteuning:

- In hoeverre konden de insprekers met technische ondersteuning op hetzelfde niveau meedoen?
- In hoeverre ervaren zij de inspreekavond als een serieuze vervanging voor een face-to-face gesprek?

Wij vergelijken de gemiddelde resultaten van ervaren insprekers met niet-ervaren insprekers:

- In hoeverre ervaren de ervaren insprekers deze RTG op een andere manier dan insprekers die zelf nog niet hebben ingesproken op een offline RTG?

Algemene vragen

In de algemene vragen hebben we gevraagd naar de rondes, de ervaring van de insprekers, het wel of niet hebben gekregen van ondersteuning en het wel of niet hebben ingesproken.

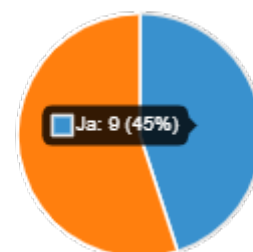
Voor de evaluatie is het relevant om te weten in welke ronde insprekers werden ingedeeld, omdat sommige vragen die wij stelden ingaan op de planning. We zullen in de rapportage daarom vaker uitsplitsen naar ronde.

Ook ervaring van de insprekers en of zij technische ondersteuning hebben gekregen hebben wij gevraagd. Deze kenmerken van de insprekers kan hun kijk op de situatie hebben beïnvloed:

Ervaring:

Technische ondersteuning:

Tot slot hebben wij een – voor ons – zeer belangrijke vraag gesteld: heeft u wel ingesproken? Ook de insprekers die het wel van plan waren, maar dat uiteindelijk niet hebben gedaan zijn relevant voor de

evaluatie. Zij werden direct omgeleid naar een ander deel van de enquête dat vooral vroeg naar de redenen om niet in te spreken. Hier gaan wij nader op in aan het eind van dit verslag.

De vorm

Wij hebben onze enquête opgedeeld in een deel over de vorm en een deel over het gesprek. Je zou kunnen stellen, dat deze vragen nagaan of de gemeenteraad de juiste keuzes heeft genomen om het gesprek te faciliteren.

We hebben gevraagd naar de vorm van de avond met de volgende stellingen:

- Ik had genoeg informatie om de avond goed voor te bereiden.
- Het programma van de avond was vooraf duidelijk.
- Ik heb deze avond goed mee kunnen doen.
- Een online insprekavond is een prima oplossing.
- Ik vond het vervelend dat de avond langer duurde dan gepland.
- Het is verstandig geweest om een professionele gespreksleider in te huren.
- Het is voor mij belangrijk dat er tijdens de inspreksessies door raadsleden vragen kunnen worden gesteld aan de wethouder.

Het gesprek

Vragen over het gesprek gaan veel meer over de beleving van insprekers bij de digitale inspraakavond.

De vragen zijn gesteld in de vorm van een stelling en reflecteren niet per se de mening van de partij. Hierbij konden de insprekers aangeven in welke mate zij de stelling WAAR of NIET WAAR vonden. 1 ster is altijd NIET WAAR geweest, 4 sterren is WAAR. Wij hebben die structuur niet losgelaten. De stellingen waren niet verplicht om in te vullen.

We hebben naar de beleving van het gesprek gevraagd met de volgende stellingen:

- Het was online goed zichtbaar wat politieke partijen van mijn inbreng vonden.
- Je hoeft elkaar niet te zien om elkaar te kunnen begrijpen.
- De gemeenteraad heeft de tijd genomen voor mijn inbreng.
- De gespreksleidster heeft het gesprek op een correcte manier begeleid.
- Voor mijn gevoel is mijn inbreng goed overgekomen op de raadsleden.
- Ik had genoeg tijd om mijn verhaal te doen.
- De gemeenteraad heeft mij het gevoel gegeven, dat zij mij als inwoner serieus neemt.
- Ik heb mijn inbreng herkend in de vragen die raads- en commissieleden aan de wethouder stelden.
- Ik heb door de lange avond anders ingesproken dan ik had gewild.
- Ik heb technische problemen ervaren tijdens de avond.
- Ik heb de hele RTG gevolgd: van het begin tot het eind.

Toelichting

Tot slot zijn alle respondenten gevraagd hun antwoorden toe te lichten als zij daar behoefte aan hadden. Hiervoor hebben wij één tekstveld beschikbaar gemaakt. In de bijlage treft u een overzicht van de reacties die dat opleverde. Een echte Sherlock Holmes zou uit een aantal reacties kunnen afleiden wie de toelichting schrijft. Om dat te voorkomen hebben wij de reacties uit de publieksversie gehaald. Delen zijn wel terug te lezen in het verslag.

Resultaten en discussie

Vorm

Allereerst is er naar de gemiddelden van alle sprekers gekeken. Dan blijken zij over 4 stellingen een duidelijk beeld te schetsen:

Zij hebben voldoende informatie gehad om zich op de avond voor te bereiden en zij hebben goed met de avond mee kunnen doen. Men is het er ook over eens dat het vervelend was dat de avond zo lang duurde. Tot slot is men positief over het inhuren van een professionele gespreksleider.

Het programma is door sommigen minder duidelijk gevonden. Men is verdeeld over de vraag of een online insprekavond een goede oplossing is en ook ziet niet iedereen de noodzaak om raadsleden tijdens de inspreksessies vragen te laten stellen aan de wethouder.

In de toelichting schrijft iemand:

De bevragingronde had voor mij uitgebreider gemogen. In het kader van de tijd vond ik het wel vervelend dat sommige raadsleden teveel vragen gingen stellen aan de wethouder. Deze avond was naar mijn idee meer bedoeld voor de inbrengers. De raadsleden hebben hoogstwaarschijnlijk vaker de kans om deze kritische vragen ook op andere momenten te stellen.

Een ander verwoord het als volgt:

De vragen van de raadsleden aan de wethouder kostten te veel tijd waardoor de sprekers in de latere groepen te laat aan bod kwamen. Dat had in een separate vergadering gemoeten.

Tabel 1: Vorm TOTAAL

TOTAAL (n=20)

1. Ik had genoeg informatie om de avond goed voor te bereiden.	WAAR
2. Het programma van de avond was vooraf duidelijk.	X
3. Ik heb deze avond goed mee kunnen doen.	WAAR
4. Een online insprekavond is een prima oplossing.	X
5. Ik vond het vervelend dat de avond langer duurde dan gepland.	WAAR
6. Het is verstandig geweest om een professionele gespreksleider in te huren.	WAAR
7. Het is voor mij belangrijk dat er tijdens de inspreksessies door raadsleden vragen kunnen worden gesteld aan de wethouder.	X

Legenda:

NIET WAAR = score < 2,0
X = score 2,0 – 3,0
WAAR = score > 3,0

Minimale score = 1,0
Maximale score = 4,0

Vorm per ronde

Vervolgens hebben we naar de verschillende rondes gekeken. Er waren wat verschillen tussen de verschillende rondes. Opvallend is dan ook, dat sprekers uit de eerste ronde hebben aangegeven belang te hechten aan de vragen die raadsleden kunnen stellen aan de wethouder, terwijl ronde 2 en ronde 3 er achteraf verdeeld op hebben gereageerd.

Verder blijkt dat met name de insprekers uit ronde 2 en 3 de avond te lang hebben gevonden. Wel geeft deze groep aan dat zij goed mee hebben kunnen doen. Daar hebben de insprekers uit ronde 1 verdeeld op gereageerd. Misschien kun je stellen dat het vraaggesprek tussen de wethouder en de raadsleden ook wel wat toevoegt voor insprekers, maar moeten raadsleden en gespreksleider kritischer zijn over de vragen die zij stellen en op de antwoorden die worden gegeven:

De wethouder is in verhouding lang aan het woord geweest, maar heeft weinig (nieuws) gezegd. De voorzitter kon aan het einde van het RTG ook maar 3 schamele actiepunten opnoemen, die de wethouder had toegezegd. De gespreksleider mag wat mij betreft veel scherper aangeven wanneer bepaalde vragen niet of slechts deels worden beantwoord.

Tabel 2: Vorm per ronde

	Ronde 1 (n=6)	Ronde 2 (n=4)	Ronde 3+4 (n=10)
1. Ik had genoeg informatie om de avond goed voor te bereiden.	WAAR	X	WAAR
2. Het programma van de avond was vooraf duidelijk.	X	X	X
3. Ik heb deze avond goed mee kunnen doen.	X	WAAR	WAAR
4. Een online inspreekavond is een prima oplossing.	X	X	X
5. Ik vond het vervelend dat de avond langer duurde dan gepland.	X	WAAR	WAAR
6. Het is verstandig geweest om een professionele gespreksleider in te huren.	WAAR	WAAR	WAAR
7. Het is voor mij belangrijk dat er tijdens de inspreeksessies door raadsleden vragen kunnen worden gesteld aan de wethouder.	WAAR	X	X

Legenda:

NIET WAAR = score < 2,0
 X = score 2,0 – 3,0
 WAAR = score > 3,0

Minimale score = 1,0
 Maximale score = 4,0

Vorm en technische ondersteuning

Opvallend is het gegeven dat de groep zonder technische ondersteuning vanuit het gemeentehuis aangeeft goed mee te kunnen doen, maar dat de groep ‘met’ er verdeeld op heeft gereageerd.

Verder blijkt de groep zonder ondersteuning als groep stilliger over de mate waarin zij het vervelend vonden dat de avond langer duurde. Het is puur speculatie natuurlijk waarom deze groepen verschillen op precies die punten. Wellicht zit het antwoord verscholen in deze toelichting:

Ik ben werkend iemand. Zit al veel overdag voor a teams te vergaderen. Als je dan nog vanaf 19 uur tot twaalf uur onder de pannen bent met deze inspraakavond dan ben je helemaal kapot aan einde.

Wie geen technische ondersteuning nodig heeft vanuit het gemeentehuis is beter toegerust om mee te kunnen doen en maakt in de huidige tijd al wel genoeg schermuren per dag. Hierdoor vinden zij het mogelijk sneller vervelend als een RTG uitloopt. Daarnaast was het voor hen wellicht vaker ook een werkdag op vrijdag 6 november.

Tabel 3: Vorm en technische ondersteuning

	NEE (n=11)	JA (n=9)
1. Ik had genoeg informatie om de avond goed voor te bereiden.	WAAR	WAAR
2. Het programma van de avond was vooraf duidelijk.	X	X
3. Ik heb deze avond goed mee kunnen doen.	WAAR	X
4. Een online inspreekavond is een prima oplossing.	X	X
5. Ik vond het vervelend dat de avond langer duurde dan gepland.	WAAR	X
6. Het is verstandig geweest om een professionele gespreksleider in te huren.	WAAR	WAAR
7. Het is voor mij belangrijk dat er tijdens de inspreksessies door raadsleden vragen kunnen worden gesteld aan de wethouder.	X	X

Legenda:

NIET WAAR = score < 2,0
X = score 2,0 – 3,0
WAAR = score > 3,0

Minimale score = 1,0
 Maximale score = 4,0

Vorm en ervaring

Wie al vaker heeft ingesproken, kan vergelijken. Op die manier is de reactie van hen met ervaring relevant voor de evaluatie. Opvallend: Tabel 4 laat zien dat ‘ervaren’ insprekers als eerste en enige groep een online inspreekavond GEEN prima oplossing vinden. Ervaren insprekers (ook al zijn het er maar 3) geven ook duidelijk aan belang te hechten aan de vragen die raadsleden stellen aan de wethouder. Zij zijn dan weer verdeeld over de lengte van de avond. Onervaren insprekers vonden het wél vervelend dat de avond langer duurde dan gepland, maar hun beeld van de avond is daarentegen ook dat zij goed mee hebben kunnen doen.

Tabel 4: Vorm en ervaring

	JA (n=3)	NEE (n=17)
1. Ik had genoeg informatie om de avond goed voor te bereiden.	WAAR	WAAR
2. Het programma van de avond was vooraf duidelijk.	X	X
3. Ik heb deze avond goed mee kunnen doen.	X	WAAR
4. Een online inspreekavond is een prima oplossing.	NIET WAAR	X
5. Ik vond het vervelend dat de avond langer duurde dan gepland.	X	WAAR
6. Het is verstandig geweest om een professionele gespreksleider in te huren.	WAAR	WAAR
7. Het is voor mij belangrijk dat er tijdens de inspreksessies door raadsleden vragen kunnen worden gesteld aan de wethouder.	WAAR	X

Legenda:

NIET WAAR = score < 2,0
X = score 2,0 – 3,0
WAAR = score > 3,0

Minimale score = 1,0
 Maximale score = 4,0

Het gesprek

Allereerst is er opnieuw naar de gemiddelden van alle insprekers gekeken. Dan blijken zij over 4 stellingen een duidelijk beeld te schetsen:

Zij vinden niet dat het goed zichtbaar was wat politieke partijen van hun inbreng vonden en zij bevestigen dit met een volgende stelling. Insprekers vinden dat je elkaar moet kunnen zien om elkaar te begrijpen. Zij vinden verder dat de gespreksleider het gesprek op een correcte manier heeft begeleid en het merendeel van de groep heeft de RTG tot het einde gevolgd, zonder technische gebreken. Op individueel niveau blijken hier wel wat nuanceringen op te zijn:

Hoewel ik de RTG nog gewoon via MS Teams kon volgen en het leek of ik aan de vergadering deelnam, was het onmogelijk de camera- en/of het geluid aan te zetten. Door de voorzitter werd toen geconcludeerd dat ik schijnbaar de vergadering had verlaten, terwijl dat helemaal niet het geval was en ik alles wat er werd gezegd nog kon volgen. Gestelde vragen kon ik niet beantwoorden; raadsleden die nog vragen hadden willen stellen, deden dat niet meer.

En de inspreker vervolgt:

Ik zou het op prijs gesteld hebben als er even telefonisch contact met mij was opgenomen toen bleek dat ik niet reageerde.

Een ander weet te melden:

Een aantal goede spelregels kan helpen bij een beter verloop van een RTG, zodat dit niet zo lang uitloopt. In het gemeentehuis is er in ieder geval één inspreker van blok 4 opgestapt omdat het te laat werd.

Tabel 5: Gesprek TOTAAL

TOTAAL (n=20)

1.	Het was online goed zichtbaar wat politieke partijen van mijn inbreng vonden.	NIET WAAR
2.	Je hoeft elkaar niet te zien om elkaar te kunnen begrijpen.	NIET WAAR
3.	De gemeenteraad heeft de tijd genomen voor mijn inbreng.	X
4.	De gespreksleidster heeft het gesprek op een correcte manier begeleid.	WAAR
5.	Voor mijn gevoel is mijn inbreng goed overgekomen op de raadsleden.	X
6.	Ik had genoeg tijd om mijn verhaal te doen.	X
7.	De gemeenteraad heeft mij het gevoel gegeven, dat zij mij als inwoner serieus neemt.	X
8.	Ik heb mijn inbreng herkend in de vragen die raads- en commissieleden aan de wethouder stelden.	X
9.	Ik heb door de lange avond anders ingesproken dan ik had gewild.	X
10.	Ik heb technische problemen ervaren tijdens de avond.	NIET WAAR
11.	Ik heb de hele RTG gevolgd: van het begin tot het eind.	WAAR

Legenda:

NIET WAAR = score < 2,0
X = score 2,0 – 3,0
WAAR = score > 3,0

Minimale score = 1,0

Maximale score = 4,0

Over een aantal zaken zijn de insprekers het minder eens en dat zijn met name de vragen die ingaan op de vraag of raads- en commissieleden de insprekers goed hebben begrepen. We kunnen niet vergelijken met de offline RTG. Het is dus niet duidelijk of het echt een gevolg is van de digitale opzet of dat het hier aan de kwaliteit van de raadsleden ligt. In een toelichting schrijft een inspreker:

Één raadslid leek meer gebrand te zijn op het verdedigen van zijn eigen standpunt, dan het inwinnen van meer informatie bij de insprekers. Daarentegen leek de rest van de raad, of in ieder geval degenen die vragen stelden, wel serieus te luisteren en stelden ook passende opvolgingsvragen. Dit ondanks het late tijdstip en lange duur van het gesprek, wat mij ook zeer vermoeiend leek voor de raad. Daardoor voelde ik ons wel serieus genomen en ook de meerwaarde van deelname aan het gesprek. Nu hopen dat de input ook serieus wordt meegenomen in de verdere uitwerking/aanpassing van de koers.

Laten we leren van deze opmerking.

Gesprek per ronde

Kijkend naar tabel 6 valt direct op dat de insprekers van Ronde 3 en 4 overtuigend aangeven dat zij anders hebben ingesproken dat zij zouden hebben gewild, vanwege de lange avond.

Vanwege de kleine aantallen, geeft een extreme waarde al snel een probleem voor het gemiddelde. Toch zijn er op de 20 insprekers in dit overzicht 3 individuen die technische problemen hebben gemeld. Dat is 15 % van het totaal. En zelfs als die problemen worden opgelost, levert het mensen toch een hoop onrust op:

Voor mij viel daardoor een belangrijk onderdeel van de RTG, ingaan op vragen van raadsleden, mede door de stress volledig in het water.

Tabel 6: Gesprek per ronde

	Ronde 1 (n=6)	Ronde 2 (n=4)	Ronde 3+4 (n=10)
1. Het was online goed zichtbaar wat politieke partijen van mijn inbreng vonden.	NIET WAAR	NIET WAAR	NIET WAAR
2. Je hoeft elkaar niet te zien om elkaar te kunnen begrijpen.	NIET WAAR	NIET WAAR	NIET WAAR
3. De gemeenteraad heeft de tijd genomen voor mijn inbreng.	X	X	X
4. De gespreksleidster heeft het gesprek op een correcte manier begeleid.	WAAR	WAAR	WAAR
5. Voor mijn gevoel is mijn inbreng goed overgekomen op de raadsleden.	X	X	X
6. Ik had genoeg tijd om mijn verhaal te doen.	X	X	X
7. De gemeenteraad heeft mij het gevoel gegeven, dat zij mij als inwoner serieus neemt.	X	X	X
8. Ik heb mijn inbreng herkend in de vragen die raads- en commissieleden aan de wethouder stelden.	X	X	X
9. Ik heb door de lange avond anders ingesproken dan ik had gewild.	X	X	WAAR
10. Ik heb technische problemen ervaren tijdens de avond.	X	NIET WAAR	NIET WAAR
11. Ik heb de hele RTG gevolgd: van het begin tot het eind.	WAAR	X	WAAR

Legenda:

NIET WAAR = score < 2,0
X = score 2,0 – 3,0
WAAR = score > 3,0

Minimale score = 1,0
 Maximale score = 4,0

De lezer van dit verslag moet zelf maar bepalen wat hij of zij maakt van de kruisjes. De insprekers in tabel 6 zijn verdeeld over de volgende punten:

- De gemeenteraad heeft de tijd genomen voor mijn inbreng.
- Voor mijn gevoel is mijn inbreng goed overgekomen op de raadsleden.
- Ik had genoeg tijd om mijn verhaal te doen.
- De gemeenteraad heeft mij het gevoel gegeven, dat zij mij als inwoner serieus neemt.
- Ik heb mijn inbreng herkend in de vragen die raads- en commissieleden aan de wethouder stelden.

Gesprek en technische ondersteuning

Wie technische ondersteuning nodig had, kon dat krijgen van het gemeentehuis. Een aantal insprekers heeft zelfs in het gemeentehuis achter een laptop deelgenomen aan de RTG en daar zijn ons geen klachten over bekend.

Een inspreker verwoordt het als volgt:

Doordat ik thuis niet gebruik kan maken van MS-teams (geen MS 365 en geen monitor met camera) heb ik gebruik gemaakt van een laptop op het gemeentehuis. Dat was een redelijk alternatief.

Tabel 7: Gesprek en technische ondersteuning

	NEE (n=11)	JA (n=9)
1. Het was online goed zichtbaar wat politieke partijen van mijn inbreng vonden.	NIET WAAR	NIET WAAR
2. Je hoeft elkaar niet te zien om elkaar te kunnen begrijpen.	NIET WAAR	NIET WAAR
3. De gemeenteraad heeft de tijd genomen voor mijn inbreng.	X	X
4. De gespreksleidster heeft het gesprek op een correcte manier begeleid.	WAAR	WAAR
5. Voor mijn gevoel is mijn inbreng goed overgekomen op de raadsleden.	X	X
6. Ik had genoeg tijd om mijn verhaal te doen.	X	NIET WAAR
7. De gemeenteraad heeft mij het gevoel gegeven, dat zij mij als inwoner serieus neemt.	X	X
8. Ik heb mijn inbreng herkend in de vragen die raads- en commissieleden aan de wethouder stelden.	X	X
9. Ik heb door de lange avond anders ingesproken dan ik had gewild.	X	X
10. Ik heb technische problemen ervaren tijdens de avond.	NIET WAAR	NIET WAAR
11. Ik heb de hele RTG gevolgd: van het begin tot het eind.	WAAR	WAAR

Legenda:

NIET WAAR = score < 2,0
 X = score 2,0 – 3,0
 WAAR = score > 3,0

Minimale score = 1,0
 Maximale score = 4,0

Wel valt op dat de groep met technische ondersteuning aangeeft niet genoeg tijd te hebben gehad voor om hun verhaal te doen. Toch hebben zij evenveel tijd gehad als de andere groepen. Het is lastig inschatten waar het aan ligt, maar zouden deze mensen meer afleiding ervaren of door zenuwen minder goed uit hun woorden komen? Dit bleek minder nadrukkelijk uit de toelichting, maar mensen zijn wel met andere dingen bezig als zij digitaal in moeten spreken:

Je ziet maar een paar mensen op het scherm dus je hebt geen idee wat er allemaal daarnaast gebeurt. Als je 'fysiek' inspreekt, heb je overzicht; bij digitaal niet!

Het gebrek aan overzicht zou ook een deel van de bijna unaniem beantwoorde stellingen 1 en 2 kunnen verklaren. Waarbij mensen aangeven dat zij niet goed konden zien wat politieke partijen van hun inbreng vonden en vinden dat zij iemand moeten kunnen zien, om elkaar te kunnen begrijpen.

Gesprek en ervaring

Hoewel de groepen met en zonder ervaring niet enorm anders oordelen over de stellingen, valt in de scores wel op dat de 3 insprekers met ervaring resoluut zijn in hun antwoord op de eerste stelling. Het is volgens hen niet zichtbaar wat politieke partijen van een inbreng vinden.

Ook zijn de ervaren insprekers er meer van overtuigd dat je elkaar moet kunnen zien om elkaar te kunnen begrijpen.

Er moet hier heel nadrukkelijk bij worden gezegd: het gaat maar om 3 insprekers, waardoor de cijfers niet heel veel zeggen. Wel blijkt uit de 1,0 van de eerste stelling dat zij het eens zijn met elkaar.

Tabel 8: Gesprek en ervaring

	JA (n=3)	NEE (n=17)
1. Het was online goed zichtbaar wat politieke partijen van mijn inbreng vonden.	NIET WAAR 1,0	NIET WAAR 1,7
2. Je hoeft elkaar niet te zien om elkaar te kunnen begrijpen.	NIET WAAR 1,3	NIET WAAR 1,6
3. De gemeenteraad heeft de tijd genomen voor mijn inbreng.	X	X
4. De gespreksleidster heeft het gesprek op een correcte manier begeleid.	WAAR	WAAR
5. Voor mijn gevoel is mijn inbreng goed overgekomen op de raadsleden.	X	X
6. Ik had genoeg tijd om mijn verhaal te doen.	X	X
7. De gemeenteraad heeft mij het gevoel gegeven, dat zij mij als inwoner serieus neemt.	X	X
8. Ik heb mijn inbreng herkend in de vragen die raads- en commissieleden aan de wethouder stelden.	X	X
9. Ik heb door de lange avond anders ingesproken dan ik had gewild.	X	X
10. Ik heb technische problemen ervaren tijdens de avond.	X	NIET WAAR
11. Ik heb de hele RTG gevolgd: van het begin tot het eind.	WAAR	WAAR

Legenda:

NIET WAAR = score < 2,0
 X = score 2,0 – 3,0
 WAAR = score > 3,0

Minimale score = 1,0
 Maximale score = 4,0

Slotopmerkingen t.a.v. aanwezigheid

Een aantal geplande insprekers heeft uiteindelijk niet ingesproken.

Via onze enquête heeft één persoon zich gemeld die door een technische storing niet heeft kunnen inspreken. Verder is er één persoon uit het gemeentehuis weggelopen, omdat de avond te lang duurde, volgens één van de toelichtingen.

Conclusie

Houten Anders! concludeert uit haar eigen enquête het volgende:

De avond was volgens de meeste sprekers te lang en dat heeft de inbreng van de sprekers beïnvloed. In hoeverre het de kwaliteit van de avond heeft aangetast is niet met zekerheid te zeggen. De lengte wordt vooral als onwenselijk ervaren. De mate waarin men zich serieus genomen heeft gevoeld of in hoeverre men denkt dat een inbreng goed op de raads- en commissieleden is overgekomen verschilt sterk onder de sprekers.

Dat er uiteindelijk iemand weggaat, omdat het te lang duurt is heel zuur, maar wel begrijpelijk. Het zou vrijdag weer een gewone werkdag zijn en daar moet de gemeenteraad ook rekening mee houden. Niet iedereen is gewend om tot zo laat te vergaderen. Een inclusieve democratie houdt hier rekening mee.

Wie technische ondersteuning heeft gehad, heeft toch minder overtuigd geantwoord dat zij het gevoel hadden goed mee te kunnen doen. Dit vinden wij zorgelijk. De technische ondersteuning wordt wel gewaardeerd en stelt inwoners digitaal in staat om mee te doen, maar in de praktijk blijken zij dit toch anders te ervaren. Zo bleek ook, dat zij vinden te weinig tijd te hebben gehad. We durven wel te stellen op basis van deze gegevens dat de digitale oplossing minder inclusief is dan het op het eerste oog lijkt.

Iedereen is er wel van overtuigd, dat je elkaar moet kunnen zien om elkaar te begrijpen. Opvallend is de stelligheid waarmee wordt gereageerd op de stelling *Het was online goed zichtbaar wat politieke partijen van mijn inbreng vonden*. De reactie van politici ontbreekt in het overzicht van mensen en daarmee voelt het voor sommigen alsof zij in het luchtledige hun verhaal doen.

De ervaren sprekers hechten meer waarde aan de vragen aan de wethouder en zijn nóg duidelijker over het gemis van de reacties van de politici. Ze hebben minder moeite met de lengte van de avond, maar vinden een online insprekavond beslist geen prima oplossing.

Kortom,

- De avond was te lang en dit heeft de inbreng van sprekers beïnvloed.
- Er hebben mensen niet ingesproken, omdat het te lang duurde.
- Sprekers zijn niet onverdeeld positief over het optreden van raadsleden.
- Technische ondersteuning alleen is onvoldoende voor een inclusief proces.
- Om elkaar te kunnen begrijpen, moet je elkaar kunnen zien.
- Sprekers verliezen overzicht, zij weten niet tegen wie zij praten.
- Wie eerder al eens insprak, ervaart de online inspraakavond niet als een oplossing.